

La sida dels isards

Les muntanyes dels Pirineus Orientals, de la Cerdanya, per exemple, han encès tots els llums d'alarma. Una plaga està matant un dels il·lustres habitants. Els isards cauen, curiosament, com a mosques.

La cabanya d'un dels principals representants de la família dels bòvids s'està reduint a marxes forçades. Fins al punt que la temporada de caça d'aquest preuat animal està en perill. Qualsevol dia es pot anunciar que, enguany, es prohibeix. Evidentment, això no solament va en detriment dels caçadors, sinó també, i bàsicament, és un problema contra la mateixa espècie. Cinegèticament, la caça és ben vista, ja que ajuda a regenerar el col·lectiu animal, a eliminar els membres vells o malalts del ramat i a espavilar els exemplars més joves.

La Generalitat de Catalunya i les autoritats franceses responsables de la fauna salvatge a la Catalunya Nord estudien seriosament la possibilitat de prendre mesures dràstiques, com ara, momentàniament, deixar sense premi els caçadors. Però també Andorra s'ho mira de reüll. De fet, el virus que mata els isards té encerclat el Principat. Quinats als caps de bestiar d'aquesta espècie de la reserva certana, sembla que el virus ja n'ha mort el 80% —o fins potser més—. En terres andorranes, de moment, només s'han trobat tres cadàvers amb restes del virus. Però el desgel (cal tenir en compte que la neu pot haver representat un paper positiu fonamental fins ara per a la supervivència dels isards enfront del virus) pot incrementar els efectes mortals d'una plaga coneguda amb un nom tan genèric com el de pestivirus.

El guardes de reserves de fauna de la Reserva Nacional de Caça de la Cerdanya —Alt Urgell del Departament de Medi Ambient de la Generalitat Catalana va detectar des de final de febrer, i durant els mesos de març i abril (aquest maig tampoc no n'ha quedat exempt) diversos cadàvers i alguns exemplars malalts i dèbils d'isard a la zona d'Arànsers i a la vall de la Llosa, a la comarca cerdana. Els isards pateixen una malaltia estranya; de fet, el causant del virus encara es desconeix, tot i que les investigacions a la Facul-

tat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona no s'aturen.

El pestivirus es carrega el sistema immunològic dels animals. La malaltia es podria comparar amb una mena de sida. Debilita el bestiar fins a matar-lo directament o fer-lo extremadament vulnerable a qualsevol altra malaltia. Un altre element més que permet fer un símil, sempre odiós, amb la síndrome que afecta els humans seria el fet que els gens, per dir-ho d'alguna manera, que acaben desencadenant el virus mortal es poden trobar des del naixement en un exemplar. I es poden desenvolupar o quedar congelats per sempre. Què fa que s'esdevingui una situació o altra? Encara no se sap. De fet, aquesta és la qüestió que s'estudia.

Un precedent. Arran de la detecció d'aquest brot, el Departament de Medi Ambient català i el servei d'ecopatologia de l'esmentada facultat van activar el protocol de seguiment sanitari. Aquest preveu prendre mostres i fer anàlisis i estudis per esbrinar la causa d'aquesta situació anòmla. Els primers resultats obtinguts de les anàlisis van confirmar a començament del mes d'abril la presència d'un virus de la família del pestivirus com a agent responsable d'aquest brot. Gràcies a les dades aconseguides en les analítiques es va comprovar que aquest brot actual és, si no el mateix, un de molt similar al que ja havia posat entre l'espasa i la paret una altra cabanya d'isards, la de la reserva de l'Alt Pallars-Aran, l'any 2001. En aquesta ocasió, el virus va fer estralls entre els exemplars que

Els isards de part dels Pirineus catalans estan amenaçats, i no es coneix el remei per a la malaltia

corrien pels paratges de les valls de Cardós i Ferrera, al Pallars Sobirà. La malaltia vírica, tanmateix, no té efectes ni per als humans (encara que s'ingerís carn d'un isard afectat pel pestivirus) ni per a altres espècies animals que no sigui la pròpia.

Com es transmet, per tant, el virus? Hi ha dues maneres conegudes i només una de provada. Aquesta darrera

demostra que es passa dels isards mares a les cries. L'altra és a través de les vies respiratòria i digestiva.

Però el fet és que encara hi ha massa incògnites que envolten la malaltia. Els isards de part dels Pirineus catalans estan amenaçats. I no es coneix el remei per a la malaltia.

Toni Solanelles

L'Autònoma fa un viver d'empreses de biotecnologia

La Universitat Autònoma de Barcelona ha inaugurat un viver d'empreses de biotecnologia i biomedicina, batejat VE3B, que ja acull cinc noves empreses *spin-off*, és a dir, nascudes dins la mateixa universitat. Hi van assistir Agustí Segarra, director del CIDEM; Marta Aymerich, del CIRIT, i Francesc Gòdia, de la UAB.

VE3B són 450 m² destinats a oficines i laboratoris de les empreses, que no podran ser al viver més de cinc anys. De moment s'hi han instal·lat Ab-biotics, productora de microorganismes

UAB

L'empresa Univet, en el viver de la UAB

fermentadors per alimentació; E-Bio-intel, de bioinformàtica; Univet, d'estudi i tractament d'al·lèrgies en animals de companyia; Activery, de nanotecnologia aplicada a la farmàcia, i Reprogenètics, de diagnòstic genètic.

L'Anella Científica debat la transmissió de veu per Internet

En la Trobada de l'Anella Científica, programada per al 16 de juny al Centre de Supercomputació de Catalunya, a Barcelona, es presentaran les experiències realitzades de transmissió de veu per la xarxa i es debatrà sobre les perspectives que ofereix Internet en aquest camp. Hi participaran representants de

Cisco Systems, Al-pi, Telindus i experts de la Universitat de Girona i la Ramon Llull.

A més, el director-gerent del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat, Jordi Bosch, presentarà el Pla Director de Telecomunicacions. I Manuel Delfino, del Port d'Informació Científica, presentarà aquest recurs.

Carbonell i Sala resituen l'escenari de l'evolució humana

EL TEMPS

Una recerca encapçalada pels arqueòlegs de l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social, entre els quals Eudald Carbonell i Robert Sala, ha trobat restes humanes anteriors a fa dos milions d'anys al nord d'Àfrica. Això podria significar que l'evolució humana no es va produir exclusivament a l'Àfrica Oriental. També podria implicar que el poblament humà del sud del continent europeu podria haver vingut del nord d'Europa, a través de l'estret de Gibraltar. I no a través del Pròxim Orient, com defensen la majoria de teories.